

Miquel de Palol: 'Vivim una època d'abdicació intel·lectual perillosa'

Entrevista amb Miquel de Palol (en vídeo), que acaba de publicar 'El testament d'Alcestis' (Premi Mallorca 2008, Empúries) · També podeu veure l'escriptor llegint un fragment de la novel·la

La novel·la 'El testament d'Alcestis' tanca i culmina un cicle de vint anys, que va començar amb 'El jardí dels set crepuscles' l'any 1989. Fa gairebé vint anys l'autor va deixar l'arquitectura per la literatura i la poesia per la novel·la. I està content de la tria. Durant aquestes dues dècades, Palol ha seguit un programa definit i molt pensat d'investigació sobre el punt de vista, que s'ha fixat en nou novel·les (en té set d'escriutes i n'hi falten dues per a completar el programa). En el fragment d'entrevista que segueix Palol explica aquest cicle literari.

El cicle 'Exercicis sobre el punt de vista' conté fins ara: 'Les concessions', 'Un home vulgar', 'Gallifa', 'Dos poetes', 'Palimsest i aire pàl·lid' i 'El testament d'Alcestis'.

—La contracoberta de 'El testament d'Alcestis' diu que és la 'culminació del corpus literari de Miquel de Palol'. Ens hem d'inquietar? Què vol dir?

—Això no vol dir que després no vingui re, que deixi d'escriure. Vol dir que d'alguna manera aquest llibre tanca un cicle i que explica una mica tots els llibres anteriors.

—És un cicle que comença amb 'El jardí de les set delícies', fa vint anys. Em pot explicar en què ha consistit aquest cicle?

—Aquest cicle s'ha anat construint amb els anys. Quan vaig escriure el meu primer llibre de narrativa, 'El jardí dels set crepuscles', gairebé no sabia ni si arribaria a publicar-lo. Perquè era un moment en què tots els meus antecedents literaris eren de poesia. I també perquè era un moment de molts canvis editorials: editorials que havien estat molt importants plegaven, n'apareixien de noves, les de tota la vida es reconvertien... Era un moment en què els interlocutors editorials estaven distrets amb unes altres coses. Jo no sabia si aquest llibre arribaria a sortir mai. Va ser un llibre escrit no pas amb innocència literària, però sí amb innocència històrica, sense mirar més enllà i sense pretendre cap més mirada que no fos el llibre mateix, amb causes i efectes. Aleshores, va passar allò que va passar, cosa que em va permetre de continuar la pràctica de la narrativa de ficció.

—Quan diu que 'va passar allò que va passar' vol dir que el llibre va tenir èxit?

—Diguem-ho així. És que això de l'èxit conceptualment em desagrada una mica, sobretot perquè darrerament s'ha banalitzat molt en termes merament comercials. La idea d'autor d'èxit se'm fa una mica estranya.

—Diguem que va tenir més lectors que no els que esperava.

—Segurament. És que no esperava tenir-ne cap. Aleshores van venir una sèrie de llibres, no de transició, perquè considero que tenen un interès, però sí de provatura de diversos gèneres, de diverses proposicions literàries, fins a arribar al 'Troiacord'. El 'Troiacord' és un intent de fer una altra proposta formal i amb unes altres intencions i amb un altre projecte literari. Ja en aquell moment pretenia tancar el cicle que havia començat amb 'El jardí...' Amb el 'Troiacord' va passar al revés, per una sèrie de raons, que ara seria llarg d'explicar. El 'Troiacord' és com el meu Titànic. És un llibre potser mal enfocat. No sé si mal enfocat literàriament, però sí mal enfocat editorialment. I amb això no és que en doni la culpa a l'editor, jo com a autor assumeixo la part de culpa que em pertoca. És un llibre que no va ser comprès, no sé ni si va ser llegit. El van llegir quatre gats. El meu 'feedback' d'aquest llibre és que la gent no solament no va acabar d'entendre'l sinó que ni tan solament va acabar-ne la lectura.

—S'ha convertit en un llibre fantasma?

—S'ha convertit en un llibre fantasma perquè s'ha liquidat i no es troba a les llibreries. Eren cinc volums i en el moment que les editorials van començar a liquidar magatzems, aquest em sembla que va ser dels primers que va caure. Diria que en aquest moment deu ser un llibre difícil de trobar. Cosa que no passa amb 'El jardí...', que s'ha reeditat (en català, en castellà, en alemany). Aleshores, a partir del 'Troiacord', vaig fer el projecte d'un cicle que jo en deia 'Exercicis sobre el punt de vista'. Eren nou llibres al voltant d'uns personatges comuns. El nom ve del fet que, efectivament, eren uns exercicis sobre els paràmetres literaris. Sobre el punt de vista, però també sobre el temps, sobre el tempo, sobre el grau d'intervenció dels diàlegs, sobre la longitud de la frase, sobre la longitud del paràgraf, sobre l'extensió, perquè jo penso que l'extensió no és una conseqüència, sinó una causa. No és una cosa que surt d'allò que

tu vulguis dir, sinó que és un paràmetre més. L'autor decideix (i és molt determinant aquesta decisió) si serà una història de vuitanta pàgines o serà una història de tres-centes.

—Els ha escrits per ordre, els nou llibres?

—No, no els he pensats amb un lligam de continuïtat. Això també forma part del joc. És a dir, no se sap gaire bé, dintre de totes les històries que es conten, quina és abans i quina és després, perquè hi ha jocs de causalitat temporal invertits. És a dir, en un llibre es parla en passat de la història que passa en un altre, i en l'altre es parla de la història d'aquest també en passat. Per tant, el lector no sap què ha estat abans i què després. I això és una cosa que també passa a l'interior de 'El testament d'Alcestis'.

—Aquest estudi sobre el punt de vista és un projecte pensat, elaborat i definit abans d'emprendre'l?

—Sí, però amb moltes variables enlaire. Cada llibre es concreta en el moment que comences a redactar-lo.

—Li'n manquen dos per tancar els nou llibres que componen l'estudi sobre el punt de vista. Aquests que falten ja els té escrits i a punt de publicar o encara els ha d'escriure?

—Encara els he d'escriure.

—És un joc i una provocació publicar 'El Testament d'Alcestis', que tanca el cicle, abans d'acabar-lo?

—Ha anat així. Aquest llibre em venia molt de gust i el volia escriure força abans. Així que ha arribat un moment que gairebé se m'ha imposat. Però allò que vull deixar clar és que tots els llibres d'aquest cicle són completament independents.

—Aquest final de cicle (una vegada acabats els dos llibres que manquen), ja sap on el portarà?

—No, i em penso que és estimulants, sobretot quan has tingut la vida tan planificada durant anys. Quan s'acabi aquest cicle, no sé què escriuré, però ara no hi vull pensar. Vull esperar a acabar per tenir la sensació real de no saber què fer a continuació. Perquè fa molts anys que no la tinc, aquesta sensació. Serà una sensació nova.

7 desembre 2009

Una notícia de VilaWeb.cat
Edició GENERAL
<http://www.vilaweb.cat>
[Enllaç permanent](#)